

۲۰۲۰/۰۲/۲۱

مرجان کمال

برگشت به یادداشت های پراکنده

نویسنده: مرجان کمال به زبان فرانسوی

مترجم: فریده نوری

قسمت دوازدهم

کاش گم در راه پیک بد خبر
تیره روزی آمد و شام های دیگر

کاش آن شب را نمی آمد سحر
ای عجب که آن شب سحر، اما به من

فعالیت شورشیان در ولایات شمالی افغانستان:

در سال های اخیر فعالیت طالبان در ولایات شمالی افغانستان زیاد گردیده و بغلان از جمله ولایاتی می باشد که بر علاوه طالبان، حزب اسلامی گلبدین حکمتیار نیز در این ولایت خیلی فعال بود. ولسوالی های بغلان مانند دهنه غوری، تاله و برفک... چندین مراتبه بین طالبان و اقتدار دولتی دست به دست شده است.

پلخمری مرکز ولایت نیز اکثراً شاهد حملات این گروه می باشد. چندین مراتبه پایه های برق ترانزیتی را تخریب نمودند و در هر مرتبه برای مدتی کابل بدون برق می ماند. دلایل گسترش شورش و درگیری مانند تمام ولایت افغانستان، فساد اداری، بیکاری و محروم بودن مردم از خدمات دولتی می باشد. در عدم خدمات دولتی مردم برای حل مشکلات خود به طالبان مراجعه می کنند.

در اثر تهدید طالبان شبکه های مخابراتی از طرف شب متوقف می گردد، و سبب مشکلات زیادی برای دفاتر دولتی و مردم می گردد.

از طرف دیگر ناتو در ولایت بغلان یک پایگاه نظامی قوی نداشت، که یکی دیگر از دلایل بروز فعالیت های شورشیان مسلح می باشد.

از جمله قوای بین المللی حمایت و حفاظت (ISAF) آلمان ها در شمال بر علاوه قندوز در بغلان نیز مستقر بودند.

حملات پراکنده زیاد از طرف طالبان در ولایت بغلان به راه انداخته می شود، لکن بزرگترین حمله در سال 2007 میلادی علیه یک هیئت پارلمانی به سرکردگی سید مصطفی کاظمی به وقوع پیوست که در اثر آن حمله مصطفی کاظمی با همراهانش و یک تعداد زیاد محصلین و جوانان که تعداد شان از هفتاد، هشتاد نفر زیادت بود به قتل رسیدند و هم تعدادی بیشمار زخمی شدند.

در ناآرامی های ولایت شمال طالب های ازبک و تاجک بسیار زیاد رول دارند. ازبک ها در شمال - غرب و تاجک ها در شمال شرق فعالیت دارند. در سال های اخیر تعداد عملیات و درگیری های مسلحانه در مرکز ولسوالی ها و در نقاط ستراتیژیکی در ولایت شمال - شرقی مانند تخار و همچنین دیگر مراکز مهم به راه انداخته می شود. همچنین دیده می شود که شورش و درگیری ها مسلحانه زیادت در شمال دریای کوچک، که شامل ولسوالی خواجه بها الدین، رستاق، چاه آب ... و غیره نظر به نزدیکی این مناطق به ولایت قندوز، که در آن جاها طالبان حضور منظم و دائمی دارند، صورت می گیرد.

با وجود پیشرفت زیاد در شمال طالبان هیچ وقت موفق به داشتن یک پایگاه مستحکم در ولایت تخار نشدند، در حالی که در بدخشان، قندوز و بغلان دارای پایگاه های مستحکم و دوامدار هستند.

در این مناطق نظر به این که باشندگان این مناطق مربوط به کدام قوم اند، ارتباطات شان تنظیم گردیده است، چون باشندگان این مناطق تاجک ها و ازبک ها هستند، تاجک ها مربوط و حامی حزب جمعیت اسلامی ربانی و ازبک ها پیوند با حزب جنبش دوستم دارند.

یک اقلیت پشتون که در این مناطق وجود دارد و همچنان یک تعداد ازبک ها به حزب اسلامی پیوند دارند. زورمندان محلی که قومندان های سابقه این احزاب می باشند، و از این احزاب در این مناطق نمایندگی می کنند، از اتکاء و ارتباط شان با زورمندان صاحب قدرت شان در کابل استفاده می کنند.

فلهذا استفاده از ارتباطات باعث بسیج نمودن ملیشه ها گردیده و به این ترتیب افراد زور آور و غیر مسئول را مسلح ساخته و سبب آزار و اذیت مردم می گردند، که بر علاوه، این افراد در شورش های مسلحانه، در قاچاق مواد مخدر به طرف آسیای مرکزی و اکثر ناآرامی ها دست دارند. تمام این دلایل سبب رجوع مردم به طالبان می شود.

باید علاوه نمود که شبکه های شورشی که اکثریت شان غیر پشتون می باشند وابسته به جندها هستند، که یک گروه مسلح مرکب از ازبک ها، تاجک ها، بعضی اعراب و ایماق ها می باشند.

عموماً جندها در شمال افغانستان در کنار طالبان پشتون علیه حکومت افغانستان اغتشاشات مسلحانه را به راه می اندازند.

حزب جندها دارای پایگاه های مستقل در شمال و شمال شرق افغانستان می باشد.

دیگر حرکت اسلامی ازبکستان است، که در ابتدا علیه حکومت ازبکستان فعالیت را شروع نمودند، لکن در آن جا موفق نگردیده و در سال های 1990 میلادی به افغانستان عقب نشینی نمودند و در سال 1996 میلادی به رژیم طالبان بعیت کردند، با شکست طالبان بعد از حملات ائتلاف بین المللی به رهبری امریکا طالبان شکست خورده و به پاکستان عقب نشینی نمودند، حرکت اسلامی ازبکستان نیز همراه با طالبان به پاکستان عقب نشینی نمود و در وزیرستان پایگاه نظامی خود را ایجاد نمودند.

حرکت اسلامی ازبکستان - جندالله با طالبان افغان تا سال 2014 میلادی یکجا به مقابل نیرو های امنیتی افغان می جنگیدند.

از نیمه سال 2014 میلادی، حرکت اسلامی ازبکستان جنگجویان خود را از طالبان جدا می نماید و دلیل آن را بر ملا شدن مرگ ملا محمد عمر آخند رهبر طالبان دانسته و می افزایند که آن ها به ملا محمد عمر بیعت نموده بودند.

بعد از افشاء مرگ ملا محمد عمر حرکت اسلامی ازبکستان به داعش یا دولت اسلامی بیعت می کند، با این کار یک درز در بین حرکت اسلامی ازبکستان و طالبان افتاده و سبب درگیری های زیاد بین آن ها در جنوب کشور گردید که پیامد های منفی بالای شبکه شورشیان در شمال کشور داشت، زیرا در شمال کشور طالبان پشتون از جنگیدن تحت قومانده ازبک سرپیچی نمودند.

اصلاحات در سکتور های امنیتی (Réforme du Secteur de Sécurité) (RSS) و قوای کمکی پولیس:

مانند جنوب، در شرق نیز چگونگی و طرز روی کار آمدن اصلاحات در سکتور های امنیتی دارای نتایج خیلی مهم بالای دینامیک درگیری های مسلحانه دارد.

کار گرفتن این اصلاحات یک قسمت بزرگ آن توسط تقسیمات شبکه های مربوط به اقتدار محلات مانند زمان جهاد علیه شوروی ها مشخص گردیده است. بر علاوه مانند جنوب در شرق ریفورم سکتور های امنیتی بدون ضمانت کردن از پروسه که اجازه برقرار نمودن یا احیاً کردن را به صورت مطمئن به یک دولت قانونمند برای مردم بدهد، صورت گرفت.

اما و در حقیقت دلالت به یک ابزار و وسیله می نماید که اساساً مقصد آن، روی کار آمدن یک سیستم بود که به حیث نتیجه اجازه بدهد تا سبب احیاً دوباره روابط بین دولت و جامعه گردد.

به وجود آمدن تحول در فعالیت ها و دینامیک های محلات در درگیری های مسلحانه بعد از خروج (ISAF) و بعد از انتقال مسئولیت پایگاه های نظامی در شمال که توسط آلمان ها رهبری می شد، به قوت های امنیتی ملی افغان، اوضاع امنیتی رو به وخامت گذاشت.

مأخذ:

Bibliographie :

1 : *Marjan Kamal : Recherches et notes de terrain*

2 : *Noëlle Karimi Christine*

3 : Vartan. Gregorian

4 : Centlivres Pierre : ces données sont principalement produites par deux travaux ethnographiques portant sur la région du Qataghun.

5 : G. Witney, Bozkashi : jeu de pouvoir en Afghanistan (première édition

6 : Gilbert Etienne, L'Afghanistan ou aléas de la coopération (Paris, Presses Universitaires de France).

7 : Adamec Ludwig W., Historical and Political Gazetteer of Afghanistan

8 : Micheline Centlivres-Demon

ادامه دارد

marjan_kamal_107_bargasht_ba_yaaddasht_haa_12.pdf

